

27 Νοεμβρίου, 1990

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΔΑΜΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ,
(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 205/88)

ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ,
(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 219/88)

ΠΑΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,
(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 388/88)

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,
(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 411/88)

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 205/88, 219/88, 388/88, 411/88).

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Επιλογή ειδικότητας — Θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Κλάδος Διοίκησης), Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας — Πλήρωση θέσεων κατά ειδικότητα — Κατά πόσο ο καθορισμός των ειδικοτήτων από την αρμόδια Αρχή είναι νομικά επιτρεπτός — Σύνταγμα, Άρθρο 54(α) και (δ) — Οι περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμοι του 1967 - 1986 — Εφαρμοστέες αρχές.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Βαρύνουσα σημασία έχει η γενική και όχι η επί μέρους βαθμολογία των πιο πρόσφατων από αυτές σε προαγωγή.

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Υπερισχύει μόνο όταν τα άλλα δύο καθιερωμένα κριτήρια (αξία και προσόντα) είναι περίπου τα ίδια — Στην πλήρωση διευθυντικών ή πολύ υψηλών θέσεων, έχει πολύ περιορισμένη σημασία.

- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Σχέδια Υπηρεσίας — Προσόντα — Πρόσθετα προσόντα που δε θεωρούνται από τα Σχέδια Υπηρεσίας ως πλεονέκτημα, αποτελούν στοιχείο πολύ οριακής σημασίας. 5
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αιτιολογία — Δεν πρέπει να είναι αντίθετη με τα στοιχεία των φακέλων των υποψηφίων. 5
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Προσωπικές συνεντεύξεις — Αποτελεί στοιχείο αυξημένης βαρύτητας σε διευθυντικές θέσεις — Ευρεία διακριτική εξουσία της Ε.Δ.Υ. αναφορικά με την καταλληλότερη επιλογή. 10
- Λέξεις και Φράσεις — "Αρμόδια αρχή" στο Άρθρο 2 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων. 15
- Αίτηση ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη (μεροληψία) — Υπάλληλοι — Δεν τεκμηριώθηκε ισχυρισμός περί μεροληπτικής μεταχείρισης του ενδιαφερόμενου μέρους από το Διευθυντή, εις βάρος των αιτητών — Το βάρος απόδειξης έχει εκείνος που ισχυρίζεται την ύπαρξη προκατάληψης. 20
- Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών ζήτησε την πλήρωση δύο κενών μόνιμων θέσεων Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (μιας στον Κλάδο Διαχείρισης Κρατικών Γαιών και μιας στον Κλάδο Διοίκησης) στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Η Ε.Δ.Υ. επέλεξε για την πρώτη από τις πιο πάνω θέσεις τον Κ. Κυριάκου και για τη δεύτερη τον Α. Πανατζή. Σε μεταγενέστερο στάδιο η απόφαση της Ε.Δ.Υ. για προαγωγή του Κ. Κυριάκου, ανακλήθηκε λόγω της πνευματικής συγγένειάς του με το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ο οποίος έλαβε μέρος στην εξέταση της πλήρωσης της θέσης από την Ε.Δ.Υ. 25
- Οι αιτητές επιδιώκουν ακύρωση της απόφασης της Ε.Δ.Υ. προβάλλοντας σαν λόγους ακυρώσεως ότι η διαδικασία πλήρωσης των δύο θέσεων κατ' ειδικότητα, είναι παράνομη και επίσης ότι η Ε.Δ.Υ. έπρεπε να ανακαλέσει και την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους, όταν ανακάλεσε την προαγωγή του Κ. Κυριάκου. Επίσης ότι οι αιτητές υπερέχουν σε αξία, προσόντα και αρχαιότητα, η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε χωρίς τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας, η αιτιολογία έρχεται σε αντίθεση με τα στοιχεία των φακέλων, και η Ε.Δ.Υ. έδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στις συνεντεύξεις. 30
- 35
- 40

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή και αποφάν-

θηκε ότι:

- 5 1. Ο καθορισμός των ειδικοτήτων από την αρμόδια αρχή, τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι νομικά επιτρεπτός δυνάμει των προνοιών του Άρθρου 54 (α) και (δ) του Συντάγματος και τις διατάξεις του Άρθρου 29 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967-1986. Η εξειδίκευση των θέσεων δεν τις διαφοροποιεί έτσι που να τις θέτει εκτός των πλαισίων της περιγραφής τους στους Τακτικούς Προϋπολογισμούς της Δημοκρατίας.
- 10 2. Στην παρούσα υπόθεση υπάρχει εξουσιοδότηση της αρμόδιας αρχής και έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για την πλήρωση των θέσεων. Συνεπώς υπάρχει η αναγκαία νομική εξουσιοδότηση για την πλήρωση των θέσεων.
- 15 3. Το γεγονός ότι στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη για καθορισμό των ειδικοτήτων κατά τη δημοσίευση των κενών θέσεων, δεν αποτελεί κώλυμα στον καθορισμό των ειδικοτήτων από την αρμόδια αρχή.
- 20 4. Στην πλήρωση ανώτερων διευθυντικών θέσεων, η προσωπικότητα του κατόχου των, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο σε ό,τι αφορά την καταλληλότητα για εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Σε τέτοια περίπτωση δίδεται αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις. Στην παρούσα υπόθεση η Ε.Δ.Υ. δεν έδωσε αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, αλλά τη συνεκτίμησε με τα άλλα νόμιμα κριτήρια (αξία, προσόντα, αρχαιότητα).
- 25 5. Οι αιτητές απέτυχαν να αποδείξουν έκδηλη υπεροχή και επίσης να τεκμηριώσουν τους λόγους ακυρώσεως που προέβαλαν.
- 30

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

35

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Vakis v. Public Service Commission (1985) 3(B) C.L.R. 534,

40

Αρσαλίδης ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 443,

Polycarpou and Another v. Cyprus Telecommunication Authority (1988) 3(B) C.L.R. 1461,

<i>Tillirides v. Cyprus Telecommunications Authority (1987) 3(C) C.L.R. 2071,</i>	
<i>Demetriades v. Republic (1988) 3(B) C.L.R. 1034,</i>	5
<i>Sekkides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2136,</i>	
<i>Pankyprios Syntechnia Dimosion Ypallilon and Others v. Republic (1978) 3 C.L.R. 27,</i>	10
<i>Papapetrou v. Republic, 2 R.S.C.C. 61,</i>	
<i>Contopoulos v. Republic (1964) C.L.R. 347,</i>	
<i>Lyonas and Others v. Republic (1975) 3 C.L.R. 536,</i>	15
<i>Louca v. Savva and Others (1989) 3(A) C.L.R. 672,</i>	
<i>Εκτωρίδης v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 922,</i>	20
<i>Haris v. Republic (1989) 3(A) C.L.R. 147,</i>	
<i>Republic and Another v. Kastellanos (1988) 3(C) C.L.R. 2249,</i>	
<i>Republic v. Haris (1985) 3(A) C.L.R. 106,</i>	25
<i>Republic and Another v. Roussos (1987) 3(B) C.L.R. 1217,</i>	
<i>Hadjiioannou v. Republic (1983) 3(B) C.L.R. 1041,</i>	30
<i>Papadopoulos v. Public Service Commission (1985) 3(A) C.L.R. 405,</i>	
<i>Republic v. Pericleous and Others (1984) 3(A) C.L.R. 577,</i>	
<i>Κλεάνθους v. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 250,</i>	35
<i>Ektorides v. Republic (1986) 3(C) C.L.R. 2198,</i>	
<i>Paschalis v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 1897,</i>	
<i>Maratheftou and Others v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1088,</i>	40
<i>Makris v. Republic (1985) 3(B) C.L.R. 1103,</i>	

Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1318,

Frangos v. Republic (1970) 3 C.L.R. 312,

5 *Georghiou and Others v. Republic (1988) 3(A) C.L.R 678,*

Pattihis and Another v. Republic (1968) 3 C.L.R. 374

Προσφυγές.

10

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία προήγαγε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Κλάδος Διοίκησης), Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αντί των αιτητών.

15

Α. Γεωργίου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 205/88.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 219/88.

20

Κ. Λοΐζου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 388/88.

Α. Παντελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 411/88.

25

Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Α. Χαβιαράς, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

30

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Οι αιτητές ζητούν την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 26/2/1988, με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος στην προσφυγή, προάχθηκε στη μόνιμη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Κλάδος Διοίκησης) από 1/1/1988, στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

35

40

Οι αιτητές και το ενδιαφερόμενο μέρος Αλέξανδρος Πανταζής ήταν υποψήφιοι για την πλήρωση της θέσεως Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού που είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, με επιστο-

λή του ημερομηνίας 13/2/1986, ζήτησε την πλήρωση, μεταξύ άλλων, δύο κενών μονίμων θέσεων Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (μιας στον Κλάδο Διαχείρισης Κρατικών Γαιών και μιας στον Κλάδο Διοίκησης), Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

5

Επειδή σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας η θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στη συνεδρίασή της ημερομηνίας 24/3/1986, αποφάσισε να δημοσιευθούν οι πιο πάνω κενές θέσεις στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και να δοθεί προθεσμία 3 εβδομάδων για την υποβολή αιτήσεων. Οι θέσεις δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 18/4/1986 με τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων την 10/5/1986. Σε ανταπόκριση στην πιο πάνω γνωστοποίηση, υποβλήθηκαν συνολικά 22 αιτήσεις. Ο Γραμματέας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, ενεργώντας σύμφωνα με τις Κανονιστικές Διατάξεις που διέπουν τη σύσταση, τις αρμοδιότητες και τη μέθοδο ενεργείας των Τμηματικών Επιτροπών, σύμφωνα με το άρθρο 36 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1967-1986, με επιστολή του ημερομηνίας 27/5/1986, έστειλε στον Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ως Πρόεδρος της Αρμόδιας Τμηματικής Επιτροπής, τις 22 αιτήσεις των υποψηφίων, τους φακέλους εμπιστευτικών εκθέσεων των υποψηφίων που ήταν δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και αντίγραφα της σχετικής ανακοίνωσης και του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού.

10

15

20

25

Ο Πρόεδρος της Τμηματικής Επιτροπής, με επιστολή του ημερομηνίας 9/9/1986, διαβίβασε την έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής, η οποία σύστησε προς επιλογή για διορισμό/προαγωγή στη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού, κατά αλφαβητική σειρά 7 προσοντούχους υποψήφιους, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν τον ενδιαφερόμενο μέρος και όλοι οι αιτητές εκτός του αιτητή 'Αριστου Αριστείδου στην υπόθεση 219/88.

30

35

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 9/10/1986, εξέτασε την έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής και αφού παρατήρησε ότι

(α) οι ειδικότητες των υπό πλήρωση θέσεων καθορίστηκαν από την αρμόδια Αρχή χωρίς να υπάρχει ρητή πρόνοια στο Σχέδιο Υπηρεσίας ότι οι ειδικότητες θα καθορίζονται κατά την δημοσίευση της θέσης, και

40

(β) η αρμόδια Τμηματική Επιτροπή ενώ για τη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού Διαχείρισης Κρατικών Γαιών σύστησε για προαγωγή 4 υποψήφιους, για τη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού Διοίκησης σύστησε 7 υποψηφίους, αποφάσισε να αναβάλει την εξέταση του θέματος και ζήτησε νομική συμβουλή από τη Γενική Εισαγγελία.

5 Η γνωμάτευση με ημερομηνία 18/2/1986, η οποία επισυνάπτεται στο Παράρτημα 8 της ένστασης, απάντησε στα ερωτήματα που της τέθηκαν.

15 Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 19/12/1986, καθοδηγούμενη από την πιο πάνω νομική συμβουλή, αποφάσισε να στείλει ξανά το θέμα στην Τμηματική Επιτροπή, η οποία αφού το εξετάσει να υποβάλει νέα έκθεση σύμφωνα με τις Κανονιστικές Διατάξεις που διέπουν τη σύσταση, τις αρμοδιότητες και τη μέθοδο ενεργείας Τμηματικών Επιτροπών, σύμφωνα με το άρθρο 36 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων 20 20 του 1967-1986. Η Τμηματική Επιτροπή διαβίβασε νέα έκθεσή της, η οποία σύστησε προς επιλογή για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού Διοίκησης 4 υποψήφιους κατά αλφαβητική σειρά, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν τόσο το ενδιαφερόμενο μέρος, όσο και οι αιτητές στις πρόσφυγές 25 25 205/88 και 411/88 και στη θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού Διαχείρισης Κρατικών Γαιών 3 υποψηφίους, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν οι αιτητές στην 219/88 και 205/88, ενώ δε συμπεριλαμβάνονταν το ενδιαφερόμενο μέρος.

30 Η Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας, στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 27/4/1987, αφού έλαβε υπόψη τα ενώπιόν της στοιχεία και με βάση τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής, αποφάσισε να καλέσει σε συνεντεύξεις τους υποψηφίους που συστάθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή. Η Επιτροπή στις 8/6/1987, δέχτηκε σε χωριστές συνεντεύξεις τους υποψηφίους στην παρουσία και του 35 Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Μετά το πέρας των συνεντεύξεων ο Διευθυντής εξέφρασε τις κρίσεις του αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις. Στη συνέχεια η Επιτροπή αξιολόγησε και η ίδια την απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, υπό το φως και των σχετικών κρίσεων του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η Επιτροπή κάλεσε σε συνέντευξη ενώπιόν της, τον αιτητή Αριστείδου στην υπόθεση 219/88 40 στην παρουσία του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας που εξέφρασε την κρίση του αναφορικά με την από-

δοση του πιο πάνω αιτητή στη συνέντευξη. Στη συνέχεια, η Επιτροπή αξιολόγησε και η ίδια την απόδοση του πιο πάνω αιτητή.

Η Επιτροπή στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 24/2/1987, ασχολήθηκε με τη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων και αφού εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων, καθώς και τους προσωπικούς φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων και αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και την απόδοση των υποψηφίων στις ενώπιόν της συνεντεύξεις, υπό το φως και των σχετικών κρίσεων του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, επέλεξε για τη θέση στον Κλάδο Διαχείρισης Κρατικών Γαιών, τον Κώστα Κυριάκου, ο οποίος έκαμε την καλύτερη εντύπωση ενώπιον της Επιτροπής (πάρα πολύ καλός) και είχε "εξαιρετες" εμπιστευτικές εκθέσεις.

Για τη θέση στον Κλάδο Διοίκησης, η Επιτροπή με βάση όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και ασκώντας την ευρεία διακριτική εξουσία που έχει για την πλήρωση "διευθυντικών θέσεων" και ιδιαίτερα στην περίπτωση αυτή που πρόκειται για τον Κλάδο Διοίκησης, επέλεξε τον Αλέξανδρο Πανταζή, ο οποίος έκανε την καλύτερη εντύπωση ενώπιον της Επιτροπής (πάρα πολύ καλός) και είχε "εξαιρετες" εμπιστευτικές εκθέσεις από το 1981.

Η Επιτροπή στη συνεδρίασή της στις 11/2/1988, καθοδηγούμενη από σχετική συμβουλή της Νομικής Υπηρεσίας που δόθηκε στις 6/2/1988, αποφάσισε να ανακαλέσει την απόφασή της, ημερομηνίας 24/12/1987, για προαγωγή του Κώστα Κυριάκου στην πιο πάνω θέση από 1/1/1988, λόγω του δεσμού της πνευματικής συγγένειας και συγκεκριμένα του "μυρωδικού κουμπάρου" που έχει με το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ο οποίος προήδρευσε της αρμόδιας Τμηματικής Επιτροπής και παρευρέθηκε κατά τις συνεντεύξεις ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, βοηθώντας αυτήν στην εξέταση του θέματος της πλήρωσης της πιο πάνω θέσης.

Θα εξετάσω πρώτα το νομικό λόγο για ακύρωση της απόφασης της Ε.Δ.Υ., ότι η διαδικασία πλήρωσης των δύο θέσεων κατ' ειδικότητα είναι παράνομη και το νομικό λόγο ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έπρεπε να ανακαλέσει και την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους, όταν ανακάλεσε την προαγωγή του Κώστα Κυριάκου, γιατί από την απόφασή μου πάνω στα δύο αυτά θέματα, θα εξαρτηθεί η περαιτέρω πορεία της απόφασης.

Η θέση των αιτητών Ανδρέου και Αριστείδου στις υποθέσεις 205/88 και 219/88 που επηρεάζει τη νομιμότητα όλων των υποθέσεων ενώπιόν μου για το λόγο ότι πηγάζουν από την ίδια διοικητική πράξη, είναι ότι η δημοσίευση της θέσης και η νομική συμβουλή, οδήγησαν σε διαδικασία η οποία διέκρινε παράνομα, 5 κατ' ειδικότητα την μια και αδιαίρετη κενή θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού, χωρίς να υπάρχει ρητή πρόνοια στο Σχέδιο Υπηρεσίας, ότι θα καθορίζονται ειδικότητες κατά τη δημοσίευση της θέσης. Η διαδικασία αυτή κατ' ειδικότητα, προχωρά 10 μόλις μέχρι τέλους της υπόθεσης και είναι άγνωστος ο βαθμός επηρεασμού στο τελικό στάδιο. Οι αιτητές προς υποστήριξη της πιο πάνω θέσης τους, ανέφεραν στο Δικαστήριο τις υποθέσεις *Vakis and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 534 στις σελίδες 538 και 539, *Αρσαλίδης ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* (1989) 3(B) 15 Α.Α.Δ. 443, *Πολυκάρπου και Άλλος ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* (1988) 3(B) C.L.R. 1461, *Τηλλυρίδη ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* (1987) 3 Α.Α.Δ. 2071.

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, αντέκρουσε τους ισχυρισμούς των αιτητών υιοθετώντας τη νομική συμβουλή που είναι 20 Παράρτημα 8 στην ένσταση και εισηγήθηκε ότι εν πάση περιπτώσει, οι διεκδικήσεις των αιτητών στις υποθέσεις 205/88 και 219/88 για προαγωγή σε μια από τις δύο θέσεις, δεν επηρεάστηκαν 25 δυσμενώς ή καθόλου από τη διαδικασία που ακολουθήθηκε, δεδομένου ότι αυτοί ήταν υποψήφιοι και για τις δύο θέσεις και ότι υπό τις περιστάσεις, ο παραπάνω ισχυρισμός των αιτητών είναι χωρίς σημασία και/ή η οποιαδήποτε τυχόν παρατυπία δεν είναι ουσιώδης ούτε και επηρέασε ουσιωδώς τη λήψη της προ- 30 σβαλλόμενης απόφασης. Υποστήριξε δε τη θέση του, στη υπόθεση *Δημητριάδης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3(B) C.L.R. 1034 και στην υπόθεση *Σεγκιάδης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3(C) C.L.R. 2136. Εξάλλου, ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση υποστήριξε ότι η *Vakis and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 534, καθώς και οι 35 άλλες υποθέσεις που επικαλέστηκαν οι αιτητές, δεν εφαρμόζονται στην παρούσα υπόθεση ή διαφοροποιούνται, δεδομένου ότι στην παρούσα υπόθεση στο Σχέδιο Υπηρεσίας, γίνεται σαφής διαχωρισμός των ειδικοτήτων και των προσόντων που απαιτούνται για κάθε ειδικότητα, ενώ κάτι τέτοιο δεν προβλεπόταν στα Σχέδια Υπηρεσίας των θέσεων στις πιο πάνω υποθέσεις.

40

Από τα πιο πάνω, προκύπτει το ερώτημα κατά πόσον ο καθορισμός των ειδικοτήτων από την αρμόδια Αρχή είναι νομικά επιτρεπτός.

Έχω εξετάσει το θέμα και συμφωνώ με τη γνωμοδότηση που βρίσκεται στο Παράρτημα 8 στην ένσταση και το σχετικό απόσπασμα είναι το εξής:

- "(α) σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 54(α) και (δ) του Συντάγματος, καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 29 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1986, το Υπουργικό Συμβούλιο ασκεί εκτελεστική εξουσία σ' όλα τα θέματα που αφορούν τη δημόσια υπηρεσία, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας νέων θέσεων, και περαιτέρω καταρτίζει και τροποποιεί υπάρχοντα σχέδια Υπηρεσίας, τα οποία σύμφωνα με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Pankyprios Syntechnia Dimosion Ypallilon and Others v. The Republic* (1978) 3 C.L.R. 27 αποτελούν δευτερογενή νομοθεσία, η οποία γίνεται δυνάμει του άρθρου 54 του Συντάγματος, με σκοπό την εφαρμογή των προνοιών των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων, 5 10
- (β) στην παρούσα υπόθεση το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις πιο πάνω εξουσίες του και έχοντας υπόψη τις ανάγκες του Τμήματος, με την απόφασή του με αρ. 26.009 και ημερ. 4.7.85, ενέκρινε το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού, εξειδικεύοντας τη θέση σε έξι ειδικότητες, όσες και οι υπάρχουσες θέσεις, έτσι που να επιτυγχάνεται η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος. Η εξειδίκευση αυτή δε διαφοροποιεί τις θέσεις έτσι που να τις θέτει έξω από τα πλαίσια της περιγραφής του στους Τακτικούς Προϋπολογισμούς της Δημοκρατίας. Η γενική περιγραφή των θέσεων στους Τακτικούς Προϋπολογισμούς παρέχει επαρκή νομοθετική κάλυψη για την πλήρωσή τους κατά ειδικότητα, 20 25 30
- (γ) το πότε και ποια θέση θα πληρωθεί emπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας *Papapetrou v. The Republic*, 2 R.S.C.C. 61, 66 and *Contopoulos v. The Republic* (1964) C.L.R. 347, 351- 352, η οποία για σκοπούς εφαρμογής των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων ασκείται, σύμφωνα με το άρθρο 17 των Νόμων, από την αρμόδια αρχή, που στην παρούσα υπόθεση και σύμφωνα με την ερμηνεία του όρου "αρμόδια αρχή" στο άρθρο 2 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων είναι ο Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος ενεργεί συνήθως διά του Μόνιμου Υφυπουργού στο Υπουργείο του, 35 40

(δ) στην παρούσα υπόθεση υπάρχει εξουσιοδότηση της αρμόδιας αρχής και έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για την πλήρωση των θέσεων. Συνεπώς, υπάρχει η αναγκαία νομική εξουσιοδότηση για την πλήρωση των θέσεων (η υπόθεση *Lyonas and Others v. The Republic* (1975) 3 C.L.R. 536 είναι σχετική),

(ε) υπό το φως των πιο πάνω και έχοντας περαιτέρω υπόψη τη διατύπωση του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης και ειδικά τα διαφορετικά ειδικά καθήκοντα και απαιτούμενα προσόντα για την κάθε ειδικότητα, πιστεύω ότι το γεγονός ότι στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης δεν προβλέπεται ρητά ότι οι ειδικότητες θα καθορίζονται κατά τη δημοσίευση των κενών θέσεων δεν αποτελεί οποιοδήποτε κώλυμα στον καθορισμό των ειδικοτήτων από την αρμόδια αρχή. Εν πάση περιπτώσει, οι μόνες κενές θέσεις Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού είναι οι υπό πλήρωση θέσεις, και

(στ) η παρούσα υπόθεση είναι διαφορετική από τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπονται ρητά στα Σχέδια Υπηρεσίας ότι οι ειδικότητες ή τα απαιτούμενα προσόντα θα καθορίζονται κατά τη δημοσίευση των θέσεων, δεδομένου ότι στα Σχέδια Υπηρεσίας των θέσεων αυτών δε γίνεται σαφής διαχωρισμός των ειδικοτήτων και των προσόντων που απαιτούνται για κάθε ειδικότητα, όπως στην περίπτωση που εξετάζουμε."

Επίσης, συμφωνώ ότι η υπόθεση *Vakis and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 534, καθώς και οι άλλες υποθέσεις που επικαλούνται οι αιτητές, δεν εφαρμόζονται στην παρούσα υπόθεση ή διαφοροποιούνται, για το λόγο ότι στην υπό κρίση υπόθεση, στο Σχέδιο Υπηρεσίας, γίνεται σαφής διαχωρισμός των ειδικοτήτων και των προσόντων που απαιτούνται για κάθε ειδικότητα, ενώ κάτι τέτοιο δεν προβλεπόταν στα Σχέδια Υπηρεσίας των θέσεων στις πιο πάνω υποθέσεις.

Το δεύτερο ερώτημα είναι κατά πόσον η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έπρεπε να ανακαλέσει και την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους, όταν ανακάλεσε την προαγωγή του Κώστα Κυριάκου.

Αναφορικά με το σημείο τούτο, οι αιτητές δεν επικαλούνται κανένα στοιχείο ούτε και υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία που να αποδεικνύουν με επαρκή βεβαιότητα ότι ο Διευθυντής, λόγω

της πιο πάνω σχέσης του με τον Κώστα Κυριάκου, ήταν προκατηλειμμένος εναντίον τους ή μεροληπτικός υπέρ του ενδιαφερόμενου μέρους. Εμφαίνεται ότι από τα στοιχεία ενώπιον της Επιτροπής ο βαθμός συγγένειας του Διευθυντή με τον Κώστα Κυριάκου, δε δημιουργεί ζήτημα μεροληψίας υπέρ του ενδιαφερόμενου μέρους. Σχετικές είναι οι αποφάσεις *Louca v. The Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 672 και *Εκτωρίδης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 922. 5

Οι άλλοι προβαλλόμενοι λόγοι για ακύρωση της επίδικης απόφασης, είναι: 10

(1) Οι αιτητές υπερέχουν του ενδιαφερόμενου μέρους σε αξία, προσόντα και αρχαιότητα. 15

(2) Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας απέτυχε να επιλέξει τον πραγματικά καταλληλότερο υποψήφιο για τη θέση και έφθασε στην προσβαλλόμενη απόφαση χωρίς να προβεί στη δέουσα έρευνα και χωρίς να προβεί σε σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων για να επιλέξει τον καταλληλότερο από τους διαθέσιμους υποψηφίους. 20

(3) Η αιτιολογία έρχεται σε αντίθεση με τα πραγματικά στοιχεία των φακέλων. 25

(4) Η Επιτροπή έδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στις συνεντεύξεις.

α) ΑΞΙΑ:-

Από τους φακέλους που είχε ενώπιόν της η Επιτροπή, προκύπτει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είναι ισάξιος με τους αιτητές Ανδρέου, Αριστείδου και Παπακωνσταντίνου, ενώ υπερέχει σημαντικά του αιτητή Γεωργίου για το λόγο ότι η βαθμολογία των αιτητών και του ενδιαφερόμενου μέρους στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις με ιδιαίτερη έμφαση στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις των 6 τελευταίων ετών (1981-1986), όπου οι αιτητές Ανδρέου (208/88), Αριστείδου (219/88) και Παπακωνσταντίνου (411/88), καθώς και το ενδιαφερόμενο μέρος, αξιολογούνται ως "εξαιρετοι", ενώ ο αιτητής Γεωργίου (388/88) αξιολογείται ως "λίαν καλός". Σημασία έχει η γενική και όχι η επί μέρους βαθμολογία στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις για τη διακρίβωση της αξίας των υποψηφίων (Βλ. *Haris v. The Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 147 και *The Republic and Another v. Roussos* (1987) 3 C.L.R. 1217 και *The Republic and Another v. Kastellanos* 40

(1988) 3(C) C.L.R. 2249.

5 Η Επιτροπή κατά την επιλογή του καταλληλότερου από τους υποψήφιους για διορισμό ή προαγωγή σε δημόσια θέση, παρόλο που λαμβάνει υπόψη το σύνολο της σταδιοδρομίας των υποψηφίων, ωστόσο δύναται να αποδώσει περισσότερη βαρύτητα στις πρόσφατες εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων (Βλέπε μεταξύ άλλων **The Republic v. Haris** (1985) 3 C.L.R. 106 στη σελίδα 116, **The Republic and Another v. Roussos** (1987) 2 C.L.R. 1271 και **Haris v. The Republic** (ανωτέρω).

15 Αν δε ληφθεί υπόψη, ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε καλύτερη απόδοση από τους αιτητές στη συνέντευξη η οποία λαμβάνεται υπόψη και συνεκτιμάται με τις εμπιστευτικές εκθέσεις για σκοπούς στάθμισης της αξίας των υποψηφίων και περαιτέρω, λόγω της φύσης της θέσης δύναται να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στη συνέντευξη, είναι έκδηλο ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει σε αξία από όλους τους αιτητές.

20 β) ΠΡΟΣΟΝΤΑ:-

25 Τα επιπρόσθετα προσόντα των αιτητών και του ενδιαφερόμενου μέρους δε θεωρούνται από τα Σχέδια Υπηρεσίας της θέσης ως πλεονέκτημα και επομένως είναι ένα στοιχείο πολύ οριακής σημασίας (of very marginal importance), όπως αποφασίστηκε και από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις υποθέσεις **Hadjiannou v. The Republic** (1983) 3 C.L.R. 1041 στις σελίδες 1046 και 1047, **Papadopoulos v. The Republic** (1985) 3 C.L.R. 405 στις σελίδες 414 και 415. Το Master's Degree των αιτητών Ανδρέου και Αριστείδου δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη στον προσδιορισμό του κριτηρίου των προσόντων, γιατί οι αιτητές δεν είχαν κατοχή του προσόντος αυτού κατά τον πρώτο ουσιαώδη χρόνο συνδρομής των προσόντων που ήταν η 10/5/1986, τελευταία ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων, σύμφωνα με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Ο Ανδρέου το πήρε στις 13/12/86 και ο Αριστείδου στις 14/8/86 (Βλέπε **The Republic v. Pericleous** (1984) 3 C.L.R. 577 και **Cleanthous v. The Republic** (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 250.

40 Από συγκριτική μελέτη των προσόντων των αιτητών και του ενδιαφερόμενου μέρους, προκύπτει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος έχει τα ίδια περίπου προσόντα με τους αιτητές Ανδρέου και Αριστείδου και υπερέχει σε προσόντα από τους αιτητές Παπακωνσταντίνου και Γεωργίου.

γ) ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ:-

Από συγκριτική μελέτη των φακέλων στους οποίους φαίνονται η υπηρεσία των αιτητών και του ενδιαφερόμενου μέρους σε δημόσιες θέσεις, προκύπτει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος προηγείται σε αρχαιότητα του αιτητή Γεωργίου και έπεται σε αρχαιότητα των αιτητών Ανδρέου, Αριστείδου και Παπακωνσταντίνου, ύστερα από την απόφαση της Επιτροπής (Παράρτημα 22) να ανακαλέσει τις προαγωγές του ενδιαφερόμενου μέρους στις θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού από 15/5/79 και Κτηματολογικού Λειτουργού, 1ης τάξης, από 1/12/81, λόγω της δικαστικής ακύρωσης από 1/1/78 προαγωγή του στη θέση Ανώτερου Χωρομέτρου. 5
10

Η υπεροχή των πιο πάνω αιτητών σε αρχαιότητα δεν ήταν δυνατό να κλίνει την πλάστιγγα προς όφελός τους, γιατί σύμφωνα με τη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η αρχαιότητα δεν είναι το αποφασιστικό κριτήριο, λαμβάνεται δεόντως υπόψη και υπερισχύει μόνο όταν τα άλλα δύο κριτήρια (αξία και προσόντα) είναι περίπου τα ίδια. Στην προκειμένη περίπτωση, η αρχαιότητα δεν ήταν το αποφασιστικό κριτήριο, εφόσον το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει σε αξία, λόγω της καλύτερης του απόδοσης στις συνεντεύξεις. 15
20

Εξάλλου, όπως αποφασίστηκε στην υπόθεση *Ectorides v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 2198, στη σελίδα 2202, στις περιπτώσεις πλήρωσης διευθυντικών ή πολύ υψηλών θέσεων, πρώτου διορισμού και προαγωγής στη Δημόσια Υπηρεσία, όπως η παρούσα, η αρχαιότητα είναι ένα στοιχείο πολύ περιορισμένης σημασίας. Επίσης, βλέπε *Paschalis v. The Republic* (1988) 3(C) C.L.R. 1897. 25
30

Ενόψει των πιο πάνω, η κρίση της Επιτροπής στο αιτιολογικό της απόφασής της (Παράρτημα 24, σελίδα 6), ότι η αρχαιότητα, σύμφωνα με τη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν αποτελεί σε περιπτώσεις όπως αυτήν αποφασιστικό παράγοντα, είναι νομικά ορθή. 35

Ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης έρχεται σε αντίθεση με τα στοιχεία των φακέλων των υποψηφίων, δεν ευσταθεί και είναι φανερό ότι η αιτιολογία της απόφασης συνάδει πλήρως και είναι σύμφωνη με τα στοιχεία των φακέλων και με τη Νομολογία, σχετικά με τη βαρύτητα που δύναται να αποδοθεί στο κριτήριο της αρχαιότητας και στην απόδοση των υποψηφίων στη συνέντευξη, καθώς και στην ευρεία δια- 40

κριτική εξουσία που έχει η Επιτροπή για την πλήρωση διευθυντικών ή πολύ υψηλών θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία.

5 Περαιτέρω, δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης είναι ελλειπής, γιατί αυτή λήφθηκε χωρίς η Επιτροπή να προβεί στη δέουσα έρευνα και σε σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων.

10 Από το Παράρτημα 24, σελίδες 4-9, είναι πρόδηλο ότι η Επιτροπή διερεύνησε και έλαβε υπόψη όλα τα νόμιμα κριτήρια και στοιχεία και προέβηκε σε σύγκριση των υποψηφίων. Από τις πιο πάνω σελίδες του Παραρτήματος 24, αναφέρεται ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων, τα προσόντα και την αρχαιότητα, ότι απέδωσε τη δέουσα βαρύτητα
15 στην απόδοσή τους στις συνεντεύξεις, την οποία συνεκτίμησε με τις εμπιστευτικές τους εκθέσεις για την στάθμιση της αξίας, ότι όλοι τους κρίθηκαν πως διαθέτουν το προβλεπόμενο πλεονέκτημα και ότι η Επιτροπή ασχολήθηκε με τη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων.

20 Επιπρόσθετα, ο παραπάνω ισχυρισμός των αιτητών, δε συνάδει με τη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ότι δηλαδή υπάρχει κανόνας για την απευθείας σύγκριση της αξίας των υποψηφίων (Βλέπε μεταξύ άλλων, *Maratheftou and Others v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 1088, *Makris v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 1103, *Μιλτιάδους κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1318).

30 Σχετικά με το λόγο ότι το αποφασιστικό κριτήριο για την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους ήταν η απόδοσή του στις συνεντεύξεις, οι αιτητές ισχυρίστηκαν ότι σύμφωνα με τη Νομολογία, οι συνεντεύξεις είναι ένα από τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη, αλλά η Επιτροπή στην παρούσα περίπτωση το ανήγαγε
35 ζοντας την υπεροχή των αιτητών στα αντικειμενικά στοιχεία.

Είμαι της γνώμης ότι ο παραπάνω ισχυρισμός των αιτητών, δεν ευσταθεί.

40 Η θέση Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού, είναι μια από τις ανώτερες διευθυντικές θέσεις στο Τμήμα Κτηματολογίου και όπως προκύπτει από τα καθήκοντα και ευθύνες της θέσης, που καθορίζονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας, είναι θέση με ευρείες διοικητικές ευθύνες. Έτσι, η προσωπικότητα του κατόχου

της, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο σε ό,τι αφορά την καταλληλότητά του για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης.

Ενόψει της πιο πάνω φύσης της θέσης, η Επιτροπή κατά την επιλογή του καταλληλότερου από τους υποψηφίους για προαγωγή στη θέση, είχε ευρεία διακριτική εξουσία (Βλέπε μεταξύ άλλων *Frangos v. The Republic* (1970) 3 C.L.R. 312, στη σελίδα 343, *Georghiou and Others v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 678 και *Paschalis v. The Republic* (1988) 3(C) C.L.R. 1897.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, σε σειρά αποφάσεών του, αποφάνθηκε ότι δύναται να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, όταν η προσωπικότητα και οι ικανότητες των υποψηφίων είναι σημαντικές ιδιότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης όπως στην παρούσα υπόθεση (Βλέπε *Pattihis and Another v. The Republic* (1968) 3 C.L.R. 374 και στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου *Georghiou and Another v. The Republic* (ανωτέρω)).

Κατά τη γνώμη μου, τα πιο πάνω ισχύουν και στην παρούσα υπόθεση.

Υπό το φως των πιο πάνω, καθώς επίσης και του περιεχομένου του Παρατήματος 24, είναι πρόδηλο ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, δεν απέδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις ενώπιόν της συνεντεύξεις, αλλά τη συνεκτίμησε με τα άλλα καθιερωμένα νόμιμα κριτήρια (αξία, προσόντα, αρχαιότητα).

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, είμαι της γνώμης ότι η απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προάγει το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση του Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού, ήταν λογικά επικτική και υπό τις περιστάσεις, οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.